

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare al centrului de plasament pentru protecția și asistența victimelor violenței în familie

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al proiectului de act normativ este Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

b. Categoria actului normativ propus este hotărîre a Guvernului, ceea ce corespunde art. 102 din Constituție, art. 10 din Legea privind actele normative ale Guvernului și ale autorităților publice centrale și locale nr. 317-XV din 18.07.2003.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul este elaborat în scopul executării dispozițiilor art.10 alin.(4) al Legii nr. 45-XVI din 01 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, care prevăd aprobarea de către Guvern a unui Regulament-cadru pentru organizarea și funcționarea centrelor de asistență și protecție a victimelor violenței în familie. Potrivit autorului, proiectul de Regulament-cadru include prevederi detaliate cu privire la scopul și obiectivele centrului, principiile generale de activitate, organizarea și funcționarea centrului, plasamentul beneficiarilor în centru, managementul, personalul și finanțarea centrului.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului.

e. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Proiectul este compatibil cu legislația comunitară și standardele internaționale în domeniu.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului presupune cheltuieli financiare suplimentare și sunt identificate sursele de acoperire a acestora.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în detrimentul interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul nu întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

La pct.23 din proiectul Regulamentului

Art.46 alin.2) din Legea nr.317-XV 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale stipulează că conținutul proiectului se expune în limbă simplă, clară și concisă, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie.

Potrivit dicționarului explicativ, cuvîntul „referire” are următoarele sensuri – raportare, referință, provocare. Presupunem că în contextul pct.23 din Regulament, prin sintagma „referirea acestuia”, autorul are în vedere transmiterea de către alte autorități ale administrației publice locale și alte instituții abilitate a dosarului personal, la plasarea beneficiarului adult în Centru. În cazul dat, cuvîntul „referire” este utilizat inadecvat și la momentul adoptării va crea dificultăți de interpretare a normei.

Recomandarea: Propunem substituirea cuvîntul „referire” din pct.23 din proiectul Regulamentului cu cuvîntul „transmiterea”.

2. Conflicte ale normelor de drept

La pct.11 din proiectul Regulamentului

Potrivit dispozițiilor art.5 alin.(1) lit.b) al Legii nr.317, proiectul de act normativ întocmit pe baza unui act de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin acel act și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.

Pct.11 din Regulament face o derogare de la prevederile Legii nr.45-XVI din 01 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, care în art.10 alin.(3) lit.a) stabilește expres că Centrul asigură protecție și cazare victimelor pînă la rezolvarea situației familiale, dar nu mai mult de 3 luni. Sintagma "prelungirea aflării beneficiarului în Centru este posibilă, ținînd cont de particularitățile cazului, pe o durată considerată necesară" este una ambiguă și va lăsa la discreția conducerii Centrului aprecierea subiectivă și luarea deciziilor pe marginea unor sau altor situații.

Recomandarea: De adus în concordanță prevederile proiectului cu normele Legii nr.45-XVI din 01 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

La pct.41 din proiectul Regulamentului

La etapa actuală Republica Moldova nu are un cadru legal bine definit în domeniul protecției și asistenței victimelor violenței în familie, iar proiectul propus este unul dintre primele acte normative în acest domeniu. Din acest considerent, este lipsit de claritate sensul sintagmei „conform legislației relevante” sau „standardului de referință”. Această obiecție este valabilă și pentru sintagma „și prevederile relevante ale legislației” pct.48, și pentru sintagma „în corespundere cu prevederile legislației” pct.58 din Regulament. Pericolul coruptibilității în cazul unei trimiteri generale la legislația în vigoare constă în lipsa unor norme de drept în vigoare, care ar asigura aplicarea prevederilor proiectului și, ca rezultat, provocarea subiecților responsabili de implementarea proiectului de a-și crea condiții pentru facilitarea activității lor. Autorul urmează să conștientizeze faptul că proiectul prenotat va fi unul de importanță majoră în domeniul protecției și asistenței victimelor violenței în familie, din care considerent este necesar ca proiectul regulamentului-cadru să fie mai „plin de detalii” iar referirile la legislația din domeniu să fie concrete.

Recomandarea: Considerăm oportună indicarea exactă a legislației la care se face trimitere.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva reponsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

9. Alte obiecții

Ca obiecție generală reținem că proiectul este lacunar în ceea ce privește echipa multidisciplinară. Proiectul regulamentului nu definește clar care este rolul, atribuțiile și responsabilitatea echipei multidisciplinare, de cine este instituită, în subordinea cui se află. De altfel și prevederile art. 8 alin. (2) lit.b) din Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie nr.45/01.03.2007 stabilește doar că autoritățile administrației publice locale formează echipe multidisciplinare în domeniu.

Recomandarea: Sugerăm autorului completarea proiectului cu prevederi în acest sens. În caz contrar, activitatea echipei multidisciplinare va fi una pur formală.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007, de către

Vadim Gheorghiuță
inspector Secția drept public
17 Noiembrie 2009

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială www.cccec.md